

Alminnelig ansvarsforsikring

VILKÅR NR. GA115

Vilkår av 01.12.08 Avløser vilkår av 01.12.07

1. Hvem forsikringen gjelder for.

Forsikringen gjelder for forsikringstakeren (sikrede).

Forsikringen dekker også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter paragraf 2-1 i lov om skadeerstatning av 13. juni 1969 kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren.

Har sikrede et arbeidsgiveransvar, trer selskapet inn i sikredes rett til regress mot den ansatte hvis den ansatte forsettlig har forvoldt skaden.

2. Hvor forsikringen gjelder.

Forsikringen gjelder for erstatningsansvar for skade som inntreffer i Norden, og som pådras etter gjeldende rett i de nordiske land, jf. dog pkt. 6.1.

3. Hva forsikringen omfatter.

Forsikringen omfatter sikredes erstatningsansvar for økonomisk tap som skyldes ting- eller personskader som konstateres av sikrede eller skadelidte i forsikringstiden og som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er beskrevet i forsikringsbeviset, herunder ansvar som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

Selskapet svarer også for skade forårsaket av sikredes underentreprenør når Norsk Standard (NS) er avtalt og avtalen krever at underentreprenør skal være omfattet av forsikringen. Forsikringen vil i slike tilfeller omfatte sikredes ansvar overfor byggherre eller tredjemann for skade forårsaket av underentreprenøren. Forsikringen omfatter ikke underentreprenørens eget selvstendige ansvar. Underentreprenøren er derfor ikke medforsikret. Selskapet har full regressrett overfor underentreprenøren når sistnevnte har ansvar ved siden av sikrede. Begrensningene i punkt 5., herunder punkt 5.5.4., gjelder også denne bestemmelse.

Med personskade menes skade, død eller sykdom påført en annen person.

Med tingskade menes tap av eller fysisk skade påført en annens løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom.

Forsikringen omfatter også sikredes erstatningsansvar for formueskade som er en følge av dekningsmessig ting- eller personskade.

Skaden blir dekket etter gjeldende vilkår på det tidspunkt skaden konstateres.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

Uten særskilt avtale, dekker ikke forsikringen skader som konstateres etter at virksomheten har opphørt.

4. Forsikringssum og egenandel.

- 4.1. Ved hvert skadetilfelle er selskapets samlede erstatningsplikt begrenset til den avtalte forsikringssum. I de tilfeller hvor sikrede har påtatt seg oppdrag i henhold til Norsk Standard (NS) er forsikringssummen 150G.

For skader som inntreffer innenfor Norden, og pådras etter gjeldende rett i Norden, dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssummen. For skader som inntreffer utenfor Norden dekkes saksomkostninger kun i den grad forsikringssummen ikke overskrides.

Forsinkelsesrente jf. lov av 17. desember 1976, dekkes for den del av kravet som overskrider egenandelen, selv om forsikringssummen derved overskrides.

Selskapets maksimale ansvar for alle skadetilfeller som etter pkt. 3 skal anses konstatert i ett og samme forsikringsår, er begrenset til det dobbelte av forsikringssummen.

- 4.2. Erstatning for skade på ting som sikrede har fått i oppdrag å installere, montere, bearbeide, ombygge eller foreta reparasjoner på, er begrenset til kr 3 000 000,- pr. skade og samlet pr. forsikringsår.

- 4.3. Ved hvert skadetilfelle bærer sikrede den avtalte egenandel.

Ved ansvar for tingskade som skyldes:

- varme arbeider,
- utendørs sandblåsing,
- utendørs sprøytemalingsarbeider eller
- brudd på vann- eller kloakkledning eller oversvømmelse eller tilbakeslag gjennom kloakk eller overvannsledning som sikrede er eier av,

beregnes i tillegg til avtalt egenandel en særskilt egenandel på 10 % av selskapets erstatningsplikt minimum 1G og maksimum 5G der G = Folketrygdens grunnbeløp på det tidspunkt skaden konstateres.

Med varme arbeider forstås:

Bygge-, installasjons-, monterings-, demonterings-, reparasjons-, vedlikeholdslignende arbeider hvor det benyttes åpen ild, oppvarming, sveise-, skjære-, lodde- og/eller slipeutstyr.

5. Begrensninger som gjelder.

Hvis ikke annet er avtalt, svarer selskapet ikke for:

- 5.1. Ansvar for personskade som rammer noen som er eller har vært ansatt hos sikrede, når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.
- 5.2. Erstatningsansvar for skade på ting (herunder fast eiendom) som tilhører en annen, men hvor sikrede eller noen på sikredes vegne har mottatt tingen for:
- salg, utleie, fremvisning, demonstrasjon eller
  - bruk, leie, leasing, lån, flytting eller oppbevaring.
- Unntakene og begrensningene ovenfor gjelder selv om skade først konstateres etter at tingen er tilbakelevert.
- 5.3. Ansvar for skade voldt ved forurensning, med mindre årsaken er plutselig og uforutsett. Med forurensning menes:
- tilførsel av fast stoff, væske eller gass til luft, vann eller i grunnen,
  - støy og rystelser,
  - lys og annen stråling,
  - påvirkning av temperaturen,
- som er eller kan være til skade eller ulempe for miljøet, jf. Forurensningslovens paragraf 6.
-

- 5.4. Ansvar overfor:
- sikredes eier(e) eller deres familie. Med eier menes person som har bestemmende innflytelse eller minst 50 % eierinteresser.
  - selskap tilhørende samme konsern som sikrede.
  - selskap hvor sikredes daglige leder eller styremedlemmer eller deres familier har bestemmende innflytelse eller minst 50 % eierinteresse.
- Til familien regnes ektefelle/registrert partner, sikredes og ektefelles/registrert partners foreldre, søsken og barn samt deres ektefeller/registrerte partnere. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel.
- 5.5. Ansvar i henhold til kontrakt, dvs.:
- 5.5.1. ansvar som utelukkende bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti avgitt før eller etter skaden og som går ut over hva som følger av alminnelig erstatningsrett. Begrensningen gjelder ikke ved ansvar som er regulert av standardkontrakt og som er utarbeidet i fellesskap av partenes bransjeorganisasjoner.
- 5.5.2. ansvar sikrede endelig må bære fordi han har gitt avkall på sin rett til regress.
- 5.5.3. ansvar for skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er forsinket eller uteblitt.
- 5.5.4. ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise, når skaden voldes før endelig overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelå ved overlevering.
- 5.5.5. omkostninger eller nødvendig skadeforvoldelse ved tilkomstarbeider for å utbedre mangel ved den leverte ytelse.
- 5.6. Ansvar for skade på ting oppstått ved gravings-, sprengnings-, spuntnings-, pelings- eller rivningsarbeid, eller ved ras, jordforskyvning og dambrudd.
- 5.7. Ansvar som eier, fører eller bruker av motorvogn, arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri, luftfartøy, seilbåt eller motordrevet fartøy. Forsikringen gjelder likevel for motorvogner som ikke omfattes av bilansvarsloven. Det vil si motorvogner som ikke er bygd for større fart enn 10 km/t og som det er vanskelig å endre til større kjørefart jf. Forskrift av 1961 nr. 3000.
- 5.8. Ansvar etter lov om skadeerstatning av 13. juni 1969 paragraf 3-5 og 3-6 (tort og svie) eller for bøter og lignende, herunder Punitive Damages og Exemplary Damages.
- 5.9. Ansvar som byggherre, men ansvar i forbindelse med vanlig vedlikehold av egne bygg dekkes av forsikringen.
- 5.10. Ansvar overfor medeier for skade på ting som eies i fellesskap.
- 5.11. Ansvar for skade indirekte eller direkte voldt av Formaldehyde, Diethylstilbestrol, Asbest, Kugalskap (BSE/TSE), elektromagnetiske felt (EMF), tobakksprodukter, blodprodukter eller legemidler.
- 5.12. Ansvar for skade som indirekte eller direkte skyldes muggsopp på byggevarer som eksporteres til USA/Canada.
- 5.13. Ansvar for skade i medhold av lov om pasientskader av 15. juni 2001.
- 6. Produktansvar - særlige begrensninger.**
-

Når sikrede blir ansvarlig for skade forårsaket av skadevoldende egenskaper ved leverte produkter, gjelder følgende særbestemmelser i tillegg til de øvrige bestemmelsene i vilkårene:

- 6.1. Pkt. 2. tillempes slik at selskapet likevel svarer for skade som inntreffer utenfor Norden, eller det område som er nevnt i forsikringsavtalen, hvis skaden skyldes produkter:
- sikrede har solgt til eller levert for salg til forbruker innenfor området, eller
  - som er videresolgt utenfor området uten at sikrede visste eller burde visst dette.

Erstatningsansvar som idømmes av domstol i USA eller Canada eller som ilegges etter rettsreglene i disse land, er likevel ikke dekket av forsikringen.

- 6.2. Selskapet svarer ikke for erstatningsansvar sikrede pådrar seg for :

6.2.1. skade på det leverte produktet.

6.2.2. omkostninger ved reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering og destruksjon av produktet.

6.2.3. omkostninger eller nødvendig skadeforvoldelse ved tilkomstarbeider for å reparere eller skifte ut det leverte produkt.

6.2.4. omkostninger ved å trekke produktet tilbake fra markedet, så som utgifter til oppsporing av produktet eller meddelelse til kunder eller allmennheten, jf. dog FAL paragraf 6-4.

6.2.5. skade som skyldes at kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt, med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil.

6.2.6. skade voldt ved havari av luftfartøy.

7. Sikkerhetsforskrifter.

7.1. Sikkerhetsforskrift om vedlikehold, kjennskap til forskrifter med videre.

7.1.1. Sikrede skal jevnlig foreta forsvarlig vedlikehold av det anlegg og utstyr han eier eller bruker i sin virksomhet.

7.1.2. Sikrede skal gjøre seg kjent med de krav myndigheter stiller gjennom lover og forskrifter og som gjelder spesielt for den type virksomhet sikrede driver. Han skal ha minst ett eksemplar av de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

7.2. Sikkerhetsforskrift for varme arbeider
Gjelder ved utføring av varme arbeider jf. pkt. 4.3., andre avsnitt.

7.2.1. Sertifikat.

Varme arbeider utenom faste, spesielt tilrettelagte arbeidsplasser skal bare utføres av personer som har gyldig sertifikat for varme arbeider, utstedt av Norsk Brannvern Forening eller samarbeidende organisasjoner i øvrige nordiske land.

7.2.2. Forholdsregler.

Følgende forholdsregler skal ivaretas:

- Arbeidsstedet og de nærmeste omgivelsene skal være ryddet for brennbart avfall.
  - Alt brennbart materiale på og i nærheten av arbeidsplassen skal være fjernet eller beskyttet.
  - Brennbare bygningsdeler skal være kontrollert og beskyttet.
  - Åpninger i gulv, vegger og tak skal være tettet.
  - Godkjent slukkeutstyr, min. 2 stk. 6 kg ABC-håndslukkeapparat eller 1" brannslange påsatt vann frem til strålerøret skal være plassert lett tilgjengelig på arbeidsplassen.
  - Brannvakt skal være tilstede under arbeidet, under pauser og minst en time etter at arbeidet er avsluttet.
-

7.2.3. Bruk av åpen flamme

Det er forbudt å bruke åpen flamme på tidligere tekkede tak.

Forbudet mot bruk av åpen ild gjelder likevel ikke:

- ved legging av lag to ved tolags tekking på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.
- ved tekking på takkonstruksjoner som består kun av ubrennbare materialer på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.

Ved tining av is på tidligere tekkede tak, tillates bruk av åpen flamme på områder som er mer enn 1 meter fra sluk, gesimser, gjennomføringer, bordkantbeslag og lignende.

Det er forbudt å bruke åpen flamme til fordampning av restvann etter tining av is.

Arbeidstillatelse for varme arbeider skal være utfylt og underskrevet før arbeidet iverksettes.

7.3. Følgene ved brudd på sikkerhetsforskriftene:

Ved overtredelse av sikkerhetsforskriftene skal selskapet være helt uten ansvar, jf. dog FAL paragraf 4-8.

8. Forbehold om bortfall eller nedsettelse av erstatningen ved forsømmelse av opplysningsplikten.

Har forsikringstakeren forsømt sin opplysningsplikt om forhold som kan ha betydning for selskapets vurdering av risikoen, bortfaller eller nedsettes selskapets erstatningsplikt, jf. FAL paragraf 4-1 og paragraf 4-2.

9. Sikredes plikter ved skadetilfelle.

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er et forsikringstilfelle inntruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av ham eller henne for å avverge eller begrense tapet.

Må sikrede forstå at selskapet kan få et regresskrav mot tredjeperson, skal sikrede gjøre det som er nødvendig for å sikre kravet inntil selskapet selv kan vareta sitt tarv.

Er forsikringstilfellet inntruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til selskapet. Når erstatningskrav er reist mot sikrede, eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning å:

- gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar og utbetale erstatningen.
- utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig og å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Uten selskapets samtykke må ikke sikrede innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav. Sikredes innrømmelser overfor skadelidte binder ikke selskapet.

10. Selskapets plikter ved skadetilfelle.

Når erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, påtar selskapet seg å:

- utrede om erstatningsansvar foreligger.
- forhandle med skadelidte.
- betale de nødvendige omkostninger for avgjørelse av erstatningsspørsmålet i samsvar med pkt. 4.1. Hvis erstatningsansvaret dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Det samme gjelder dersom erstatningsansvaret overstiger forsikringssummen. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper. Forsikringstakers utgifter til egen advokat/rettshjelper eller sakkyndig dekkes kun i den

- utstrekning dette på forhånd er avtalt med selskapet.
- betale den erstatning som overstiger egenandelen.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

Fremsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelser overfor skadelidte binder ikke sikrede.

11. Medforsikring.

Når noen er medforsikret etter vilkårenes punkt 1. eller annen bestemmelse i forsikringsavtalen, gjelder følgende:

- 11.1. Selskapets forsikringsrettslige innsigelser overfor forsikringstakeren kan også gjøres gjeldende overfor den medforsikrede.
- 11.2. Forsikringsavtalen kan endres, sies opp, flyttes til annet selskap eller falle bort uten varsel til den medforsikrede.
- 11.3. Selskapet kan med bindende virkning for medforsikrede forhandle med forsikringstakeren om forsikringsoppjøret eller utbetale erstatning til forsikringstakeren.

12. Identifikasjon.

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlaterer får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlaterer gjort av ansatt som har det overordnede ansvar for den del av virksomheten hvor forsømmelsen er gjort, jf. FAL paragraf 4-11. Ved overtredelse av sikkerhetsforskrifter gjelder det samme også hvis forsømmelsen er begått av personer som har en særlig selvstendig stilling innen virksomheten eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

13. Meldefrist.

Sikrede mister retten til å kreve erstatning av selskapet dersom kravet ikke er meldt til selskapet innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet mot selskapet.

14. Regress.

Kan sikrede forlange at en tredjemann erstatter tapet, inntreter selskapet ved utbetaling av erstatning i sikredes rett mot tredjemann.

15. Sikredes plikt til å påse at underentreprenør tegner forsikring.

Sikrede plikter å sørge for at hans underentreprenører tegner egen gyldig ansvarsforsikring på minimum 150G, som omfatter underentreprenørens kontraktsarbeider. Forsømmer sikrede dette, beregnes en tilleggsegenandel på 2G ved enhver skade som kan tilbakeføres til underentreprenøren.